

**OPETUSMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO TURUN KAUPPAKORKEAKOULUN
VUODEN 2006 TOIMINNASTA**

1. TULOKSELLISUUS JA TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopiston toiminnan taloudellisuus on kohentunut edellisestä vuodesta. Toiminnan tuottavuudessa myönteistä kehitystä on tapahtunut tohtorikoulutuksessa, mutta peruskoulutuksessa tilanne on heikompi.

Liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite saavutettiin, mutta kannattavuustavoitteesta jäätiin. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 92 %. Toimintamäärärahoja siirtyi seuraavalle vuodelle 4,6 M€, mikä on edellistä vuotta enemmän. Syitä siirtyvien määrärahojen korkeaan tasoon ei ole perusteltu. Täydentävän rahoituksen määrä laski edellisestä vuodesta ja näin ei täydentävän rahoituksen osuutta kyetty nostamaan korkeammalle tasolle.

Yliopiston rakenteellisen kehittämisen kauaskantoisin hanke on kauppakorkeakoulun ja Turun yliopiston yliopistokonsortio, jossa tavoitteena on konsortiomallista saatujen kokemusten ja jatkovalmistelun pohjalta muodostettava uudenlainen yliopisto vuonna 2011. Tämä on uusia mahdollisuuksia toimintaedellytysten turvaamiselle.

Yliopistokonsortion tulee kattaa ao. yliopistojen kaikki toiminnot pääpainon ollessa yliopiston tiedeperustan vahvistamisessa.

1.2. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Yliopisto on määritellyt painoalansa, joita on melko monta yliopiston kokoon nähden. Yliopisto on mukana yhdessä Suomen Akatemian vuosille 2008-2013 nimeämässä tutkimuksen huippuyksikössä. Yliopisto ei saavuttanut tohtorin tutkintotavoitettaan. Saavuttamisaste on 77 %. Tutkijakouluissa toimimisen kautta tohtorimäärä saatanee tavoitteen mukaiseksi. Yliopiston julkaisumäärät ovat lisääntyneet ja seuraava vaihe on entistä kansainvälisemmille julkaisufoorumeille pääseminen.

Ylempien korkeakoulututkintojen määrä laski hieman edellisestä vuodesta. Tutkintotavoitteen saavuttamisaste oli 81 %, mikä oli heikompi kuin kauppatieteellisellä koulutusosalalla keskimäärin. Tämä selittyy sillä, että Porissa tapahtuva koulutus ei ole vielä tavoitteen mukaisella tasolla. Myös suoritettujen opintopisteiden määrä on laskenut edellisistä vuosista. Uusista opiskelijoista puolet on muuta kuin ylioppilaita, minkä tulisi näkyä myös valmistumisajoissa. Yliopiston koulutusprosessit ovat kuitenkin perinteisesti olleet toimivia. Kansainvälistyminen on hyvällä tasolla. Täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston opiskelijamäärät ovat laskeneet eikä avointa tutkintoväylää koskevissa tavoitteissa ole edistytty.

Yliopiston on hyvin linjannut yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tapahtuvan monitieteisessä tutkimuksessa oman erikoisosaamisen ja paikallisen yhteistyön kautta innovaatiojärjestelmää vahvistaen. Yliopistossa suoritettu työilmapiirikysely, jonka tulokset ylittivät yliopistojen keskiarvon. Yliopisto on kiinnittänyt huomiota opintojen esteettömyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Yliopiston esteettömyyssuunnitelma on osa tasa-arvosuunnitelmaa, jossa vuosien 2006 - 2008 yhdeksi painopistealueeksi on valittu esteettömyys lähinnä erilaisten oppijoiden ja oppimisvaikeuksien kannalta.

Yliopiston tulee tutkimustoiminnan ja jatkotutkintokoulutuksen osalta paneutua niihin konkreettisiin toimiin, joilla vahvistetaan yhteistyötä Turun yliopiston kanssa.

Yliopiston tulee kehittää opiskelijavalintoja siten, että yliopistojen yhteishakujärjestelmään siirtyminen on mahdollista vuoden 2008-2009 valinnoissa. Yliopiston tulee huolehtia opiskeluprosessien toimivuudesta.

Täydennyskoulutuksen laatua ja tehokkuutta tulee parantaa sekä huolehtia aiempaa paremmin akateemisen väestön osallistumismahdollisuuksista. Avoimen yliopiston kehittämisessä tulee painottaa aikuisväestön osaamis- ja sivistystarpeita, parantaa työikäisen aikuisväestön mahdollisuuksia hankkia (alempi) korkeakoulututkinto sekä tehostaa alueellista yhteistyötä.

Toimenpiteitä perusteettomien määräaikaisten palvelussuhteiden vähentämiseksi tulee jatkaa. Yliopiston tulee henkilöstöstrategiassaan varautua rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuusohjelman aiheuttamiin henkilöstörakenteen muutoksiin.

2. TULOKSELLISUUDEN RAPORTOINNIN ASIANMUKAISUUS

Yliopisto on laatinut tilinpäätöksensä noudattaen opetusministeriön 18.1.2007 antamaa suositusta yliopistojen tilinpäätöksen rakenteeksi, jossa on otettu huomioon myös Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksissa esiin nostamia kehittämistarpeita.

Yliopisto on käsitellyt varsin kattavasti yliopistolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä on tarkasteltu aiempaa systemaattisemmin. Toteutunutta kehitystä arvioitiin aikaisempien vuosien tuloksiin ja tavoitteisiin, mutta vähemmän vertailuja tehtiin suhteessa yliopiston kannalta keskeisiin muihin yliopistoihin. Taloudellisuudessa ja tuottavuudessa tapahtuneita muutoksia ei ole analysoitu. Toiminnan tuloksellisuutta tarkasteltiin edellisiä vuosia laajemmin tunnuslukujen avulla. Toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen luotettavuutta heikentää työajankohdentamiseen liittyvä arvionvaraisuus. Henkilöstötilinpäätöksestä tulisi käydä ilmi määräaikaisten palvelussuhteiden määrä. Yliopisto ei ole laatinut pyydettyä elinikäisen oppimisen strategiaa.

Sopimuskauden 2007-2009 tulosneuvotteluihin liittynyt tiedonvaihto ministeriön ja yliopistojen välillä tapahtui kokonaisuudessaan KOTA -tietojärjestelmän kautta ja itse valmisteluprosessikin pääosin. Prosessin onnistumisen kannalta tärkeää oli, että yliopiston toimitettavaksi pyydettyjen tietojen luotettavuudessa ja annettujen määräaikaisten noudattamisessa ei ollut ongelmia.

Edellisessä tilinpäätöskannanotossa esitetyt kehittämistoimet ovat edelleen ajankohtaisia. Ohjauksen näkökulmasta on tärkeää, että yliopisto seuraavissa tilinpäätöksissä arvioi nykyistä tarkemmin, mistä mahdolliset tavoitteiden ja saavutettujen tulosten väliset erot johtuvat. Keskeisten arviointihankkeiden ohella niiden tuloksia ja päätettyjä jatkotoimia tulee käsitellä laajemmin.

Yliopiston tulee laatia elinikäisen oppimisen strategia helmikuuhun 2008 mennessä tai muulla tavoin selkiyttää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien kehittämistä tulevassa toiminnassaan.

Yliopiston on huolehdittava, että Valtiokonttorin ohjeistuksen (15.6.2006, Dnro 207/03/2006) mukaisesti vuoden 2007 lopusta lähtien tuloksellisuustiedot sekä suunnittelun ja seurannan asiakirjat julkaistaan Netrassa.

Yliopiston on kehitettävä rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteiden, voimavarojen uudelleen kohdentamisen ja henkilöstövaikutusten seuranta siten, että näistä voidaan luotettavasti raportoida osana tilinpäätöstä.

Yliopiston tulee ilmoittaa Valtiontalouden tarkastusviraston lisäksi opetusministeriölle 15.8.2007 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämän tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi sekä kirjanpidon järjestämiseen ja tilinpäätöksen valmisteluun liittyvien sisäisen valvonnan puutteiden johdosta.

3. OPETUSMINISTERIÖN TOIMENPITEET TULOSELLEISUUDEN PARANTAMISEKSI

Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen linjaukset valmistellaan Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman lausunnolle lähtevään luonnokseen kesäkuun aikana. Kehittämissuunnitelman hyväksymisen jälkeen valmistellaan konkreettinen ja yksityiskohtainen toimenpideohjelma helmikuun 2008 alkuun mennessä. Tähän liittyen opetusministeriö käynnistää selvityksen ruotsinkielisen korkeakoulutuksen rakenteesta ja koulutustarpeista.

Yliopistolain ja siihen liittyvien muiden säädösten kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistetään välittömästi. Valmistelun aikana kuullaan riittävästi yliopistoyhteisöä ja sidosryhmien edustajia, niin että uudistuksen linjauksille varmistetaan laaja tuki. Tavoitteena on valmistella tarvittavat hallituksen esitykset niin, että ne voidaan antaa eduskunnalle kevätestuntokaudella 2009. Tässä yhteydessä yliopistojen taloudellista autonomiaa lisätään mahdollistamalla yliopistoista julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä tai yksityisoikeudellisia säätiöitä. Samanaikaisesti uudistetaan yliopistojen hallintoa ja päätöksentekojärjestelmää.

Yliopistojen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmän uudistaminen valmistellaan lainsäädäntöuudistusten kanssa samassa aikataulussa, siten, että vuonna 2009 käytävät kauden 2010-2012 tulosneuvottelut voidaan käydä uudelta pohjalta. Yliopistojen tutkimustoimintaa ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavia indikaattoreita ja tilastointia kehitetään osana ohjauksen uudistamista.

Yliopistojen toiminnan laadun ja laadunvarmistusjärjestelmien kehittämiseksi Korkeakoulujen arviointineuvosto auditoi kaikkien yliopistojen laadunvarmistusjärjestelmät vuoden 2011 loppuun mennessä.

Valtion tuottavuusohjelmaa tarkistetaan siten, ettei se heikennä yliopistokoulutuksen laatua sekä tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta.

Kansainvälistymisen kansallisen strategian valmistelu käynnistetään niin, että uusi strategia on valmis vuonna 2009.

Opetusministeriö seuraa korkeakoulukeksintöjä koskevan lainsäädännön (369/2006) toimivuutta ja täytäntöönpanoa yliopistoissa.

Opetusministeriö käynnistää yhteistyössä yliopistojen kanssa selvitys- ja valmistelutyötä avoimen yliopiston kehittämissä politiikan sekä hallitusohjelmaan sisältyvien täydennyskoulutusmahdollisuuksien laajentamista sekä oppisopimustyyppisen koulutuksen käyttöönottoa koskevien tavoitteiden edistämiseksi.

Opetusministeriö tukee yliopistojen toimia kustannuslaskennan kehittämiseen ja työkustannusten oikeaan kohdentamiseen liittyviä kehittämistoimia ottaen huomioon valtiovarainministeriön kokonaiskustanusmallityöryhmän tulevat suositukset. Merkittävimpana yksittäisenä toimena on opetusministeriön tukema projektimuotoisen tutkimustoiminnan hallinnoinnin kehittäminen.

LIITTEET

LIITE 1 Määrällisten tavoitteiden toteuma